

Kort som verktyg vid samtal om önskemål och prioriteringar i livets slut

Ulrika Olsson Möller¹, Christa Pranter², Carina Lundh Hagelin³, Ingela Beck^{1,4}, Carl-Johan Fürst⁴, Birgit Rasmussen⁴

¹ Högskolan Kristianstad

² Region Skåne

³ Ersta Sköndal Bräcke Högskola

⁴ Palliativt Utvecklingscentrum, Lunds universitet

Bakgrund Både patienter och hälso- och sjukvårdspersonal kan ibland tveka på att samtala om önskemål och prioriteringar när livet närmar sig sitt slut. Olika verktyg kan underlätta att initiera och föra dessa samtal. Frågeställning Syftet med denna studie var belysa erfarenheter hos patienter inom specialiserad palliativ vård att använda kort som samtalsverktyg för att samtala kring deras önskemål och prioriteringar. Metod Fyrtiosex kort med påståenden om önskemål och prioriteringar utvecklades och testades med 40 deltagare. De sorterade och valde ut de för dem 10 viktigaste korten och delade under tiden med sig av sina tankar om påståendena och samtalet. Data från inspelade intervjuer och fältanteckningar analyserades med hjälp av innehållsanalys. Resultat Två huvudkategorier och fem underkategorier framkom. En huvudkategori beskriver praktiska aspekter av att använda korten, påståendenas relevans samt processen för att sortera korten. Den andra huvudkategorin beskriver betydelsen av att använda korten som att bli medveten om vad som är viktigt, att dela önskningar och prioriteringar och att reflektera över om önskemål och prioriteringar förändras närmare döden. Konklusion Kortet hjälpte till att öka medvetenheten och sätta ord på önskemål och prioriteringar. Alla påståenden ansågs vara relevanta. Samtalen fokuserade inte bara på död och döende, utan också på utmaningar i deltagarnas nuvarande livssituation. För de mest sjuka och sköra deltagarna behöver antalet kort reduceras.